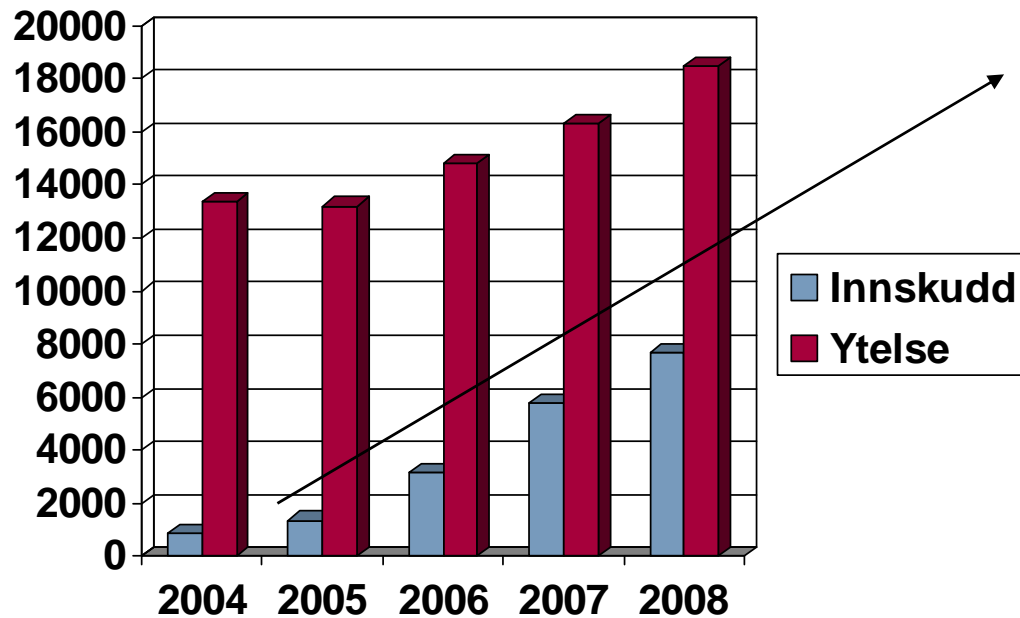

Pensjonsreform nådestøtet for ytelsesbaserte avtaler?

YTP – småsyk allerede

Årsakene er velkjente

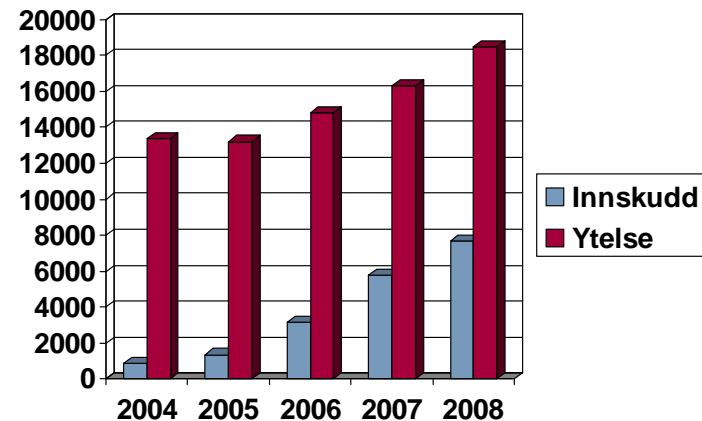
- **Usikkerhet for bedriften**
 - Ukjente premiestørrelser
 - Usikre regnskapsforpliktelser
 - Usikre forpliktelser ift. lavere renter og lengre levealder
- **Premien oppleves som en større ulempe for bedriften enn den oppleves som et gode for den ansatte**

Premie til
ytelsespensjon sett
fra bedriftens side

Premie til
ytelsespensjon
sett fra den
ansattes side

Men markedet er ikke avgått ved døden

- Ca. 470.000 medlemmer
- Hvis bedrifter ønsker å fortsette med YTP
– hvorfor skulle de ikke få lov?

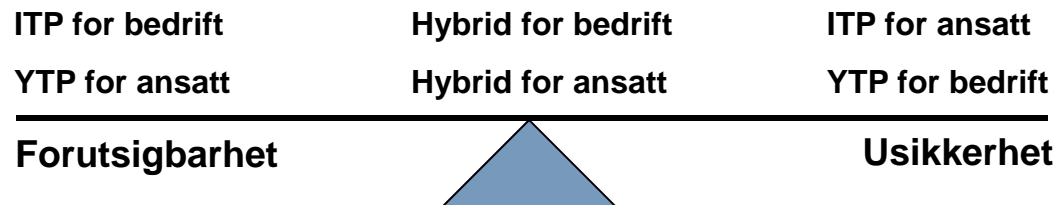
Problemstilling: Tilpasning til reformert folketrygd ikke helt enkelt..

- **Hvilket krav skal stilles til opptjeningstid for fulle rettigheter?**
- **Hvilken beregnet folketrygd skal ytelsesplanene ta utgangspunkt i?**
- **Hvilken pensjonsalder skal opptjeningen regnes til?**
- **Hva med opptjening utover kravet til fulle rettigheter?**
- **Hvordan skal førtidig uttak beregnes?**
- **Hva med levealdersjustering?**
- **Gammel contra ny opptjening for alle disse områdene**
- **Med mer.**

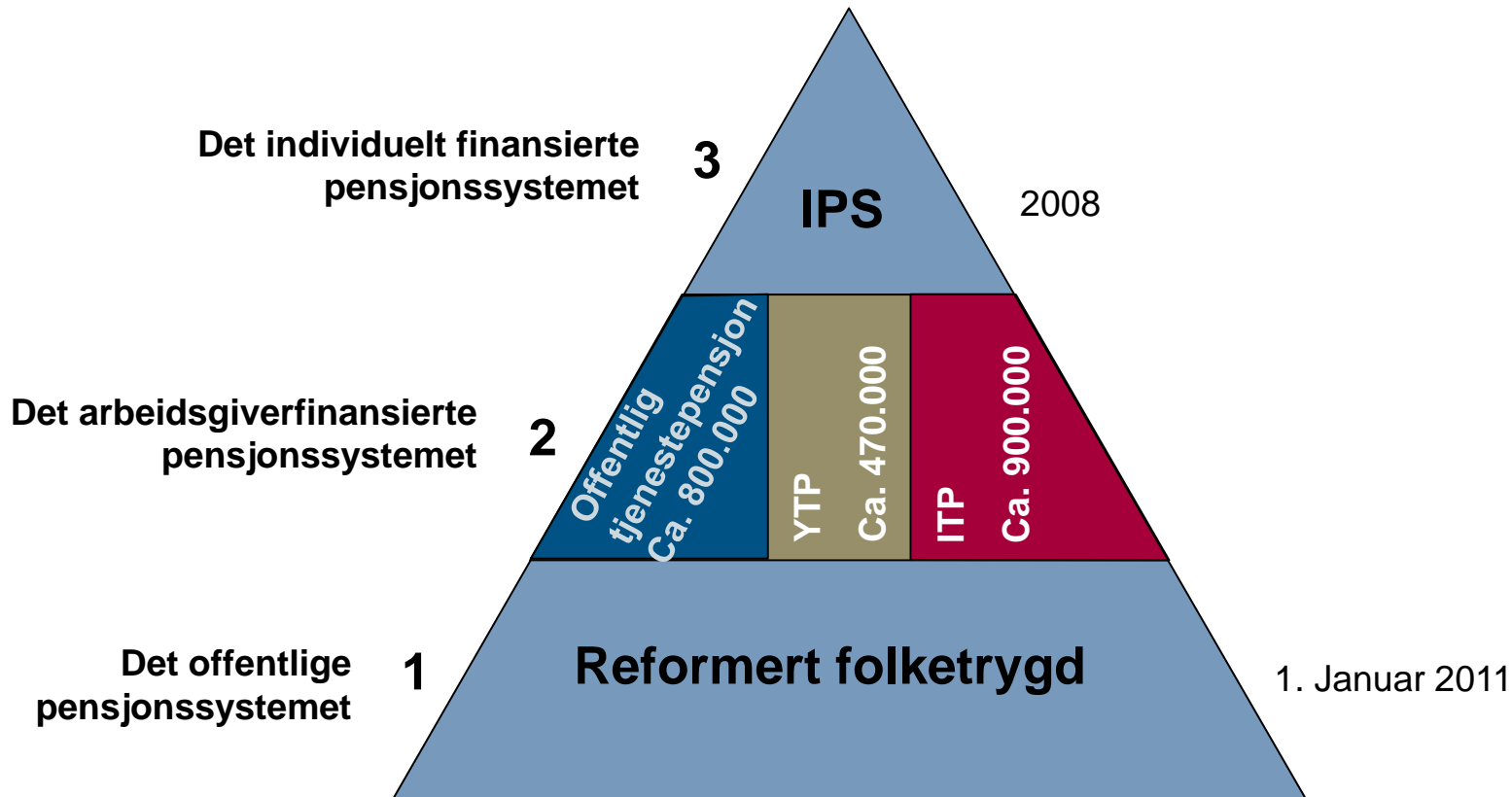
.... men det meste kan løses – og forenklede løsninger må til!

Hybridavtale er også en ytelsesavtale

- Årlig opptjening av en ytelse basert på det årets lønn
- Alle år / all lønn teller med
- Veldig godt tilpasset reformert folketrygd
- Inflasjonssikring av opptjent pensjon en utfordring

Pensjonsreform kun for privat sektor?

Tidlig pensjon til ansatte utenfor AFP systemet?

- **Ja, men egenfinansiert...**
 - Førtidig uttak av tjenstepensjon
 - Tidlig uttak av IPS
 - Eller annen egen oppsparing
 - Eller bedriftsfinansiert "pay as you go"

Levetidsjustering treffsikker?

- **Litt tilfeldig å basere på ens eget årskulls utvikling?**
- **Men fornuftig totalt sett!**
 - Reduserer effekt av fremtidige endringer i levealder som følge av medisinsk utvikling / endring i levevaner
 - Bygger under arbeidslinja
 - Smart metode å vedta en innstramming på, før noen blir rammet